Voedingsgids per diersoort

Wat je hond, kat of konijn écht nodig heeft — de gids van MatchMyPet.nl

Over dit handboek

Voedingsgids per diersoort is samengesteld door MatchMyPet.nl, het platform dat honden, katten en konijnen rechtstreeks koppelt aan een nieuw baasje, oppas of gastgezin — zonder tussenkomst van handelaars, zonder rasfilters, en met een wettelijk gemaximeerde adoptievergoeding. Dit handboek is bedoeld als praktische, uitgebreide naslaggids die je stap voor stap begeleidt, van de eerste overweging tot de dagelijkse praktijk. Bewaar het gerust om later nog eens op terug te grijpen — je hoeft het niet in één keer te lezen.

Inhoud

1. Waarom voeding zoveel verschil maakt
2. Honden: de basisbehoeften
3. Honden: voedingsmiddelen om te vermijden
4. Katten: strikte carnivoren
5. Katten: voedingsmiddelen om te vermijden
6. Konijnen: hooi als basis
7. Konijnen: voedingsmiddelen om te vermijden
8. Voer overstappen: altijd geleidelijk
9. Gewichtsbeheersing
10. Snacks en beloningen
11. Water: vaak onderschat

11b. Voeding en levensfase samengevat

11c. Voedselallergieën en -intoleranties

11d. Voeding als onderdeel van gedragstraining

11e. Voeding tijdens ziekte of herstel

11f. Duurzame en verantwoorde voedingskeuzes

12. Veelgestelde vragen
13. Wanneer een dierenarts inschakelen

1. Waarom voeding zoveel verschil maakt

Voeding is een van de weinige factoren die je als eigenaar volledig zelf in de hand hebt — en het heeft directe invloed op energieniveau, gewicht, vachtkwaliteit en levensverwachting. Deze gids behandelt de basisbehoeften per diersoort, zonder productaanbevelingen: elk dier is anders, en de beste keuze bespreek je het beste met je dierenarts.

2. Honden: de basisbehoeften

Honden zijn omnivoren met een voorkeur voor dierlijke eiwitten. Een uitgebalanceerd hondenvoer bevat eiwitten, vetten, koolhydraten, vezels, vitaminen en mineralen in de juiste, onderling afgestemde verhouding.

- Puppy's hebben energierijker voer nodig, verdeeld over meerdere kleine maaltijden per dag om de groeispurt te ondersteunen.
- Volwassen honden doen doorgaans goed met 2 maaltijden per dag, verdeeld over de ochtend en avond.
- Senior honden hebben vaak minder calorieën maar meer ondersteunende voedingsstoffen voor gewrichten nodig, passend bij een tragere stofwisseling.
- Grote rassen hebben tijdens de groei aangepast voer nodig om te snelle groei (en het risico op gewrichtsproblemen) te voorkomen.

3. Honden: voedingsmiddelen om te vermijden

- Chocolade, druiven en rozijnen: giftig, zelfs in kleine hoeveelheden, en kunnen ernstige vergiftigingsverschijnselen veroorzaken.
- Ui en knoflook: kunnen rode bloedcellen beschadigen bij herhaalde of grote inname.
- Xylitol (zoetstof in suikervrije producten): zeer gevaarlijk, kan al in kleine hoeveelheden levensbedreigend zijn.

- Avocado, macadamianoten en alcohol: eveneens schadelijk of giftig voor honden.

4. Katten: strikte carnivoren

In tegenstelling tot honden zijn katten strikte carnivoren: hun lichaam is volledig afgestemd op dierlijke eiwitten en kan bepaalde essentiële voedingsstoffen, zoals taurine, niet zelf aanmaken. Een kattenvoer zonder voldoende dierlijke eiwitten is op termijn schadelijk voor hart en ogen.

- Kittens hebben energierijk kittenvoer nodig tot ongeveer 12 maanden om hun snelle groei te ondersteunen.
- Volwassen katten doen goed met 2 tot 3 kleinere maaltijden per dag — katten eten van nature liever vaker en kleiner dan honden.
- Natvoer draagt bij aan de vochtinname, wat belangrijk is voor de nierfunctie op latere leeftijd.

5. Katten: voedingsmiddelen om te vermijden

- Ui en knoflook: net als bij honden schadelijk voor rode bloedcellen bij katten.
- Chocolade: giftig, ook voor katten.
- Rauwe eieren en rauwe vis in grote hoeveelheden: risico op voedingstekorten en bacteriële besmetting zoals salmonella.
- Koemelk: veel volwassen katten zijn lactose-intolerant, ondanks het populaire beeld van 'kat met schaaltje melk' — dit kan diarree veroorzaken.

Voedingsgids per diersoort

6. Konijnen: hooi als basis

Konijnen hebben een uniek spijsverteringssysteem dat continu vezelrijk voedsel nodig heeft. Hooi moet minstens 80% van het dieet vormen en altijd onbeperkt beschikbaar zijn — dit is geen aanvulling, maar de kern van gezonde voeding voor dit dier.

- Verse groenten (bijvoorbeeld andijvie, boerenkool, peterselie) vormen een aanvulling, geleidelijk geïntroduceerd om spijsverteringsproblemen te voorkomen.
- Pellets zijn een kleine aanvulling, geen hoofdvoeding — te veel pellets verdringen de hooi-inname en leiden tot gebitsproblemen op de lange termijn.
- Vermijd muesli-mixen: konijnen eten selectief de lekkerste stukjes en laten de rest liggen, met voedingstekorten als gevolg.

7. Konijnen: voedingsmiddelen om te vermijden

- Suikerrijk fruit in grote hoeveelheden: kan spijsverteringsproblemen en gewichtstoename veroorzaken.
- Aardappel, brood en granen: niet geschikt voor het konijnenspijsverteringsstelsel en kunnen gasvorming veroorzaken.
- Plotselinge dieetveranderingen: introduceer nieuwe voedingsmiddelen altijd geleidelijk, over meerdere dagen, om de gevoelige darmflora niet te verstoren.

8. Voer overstappen: altijd geleidelijk

Wissel bij alle diersoorten nooit abrupt van voermerk of -type. Meng het nieuwe voer geleidelijk door het oude, over 5 tot 7 dagen, om maagklachten en diarree te voorkomen die een abrupte overgang vaak veroorzaakt.

9. Gewichtsbeheersing

Overgewicht is bij alle drie de diersoorten een van de meest voorkomende, goed te voorkomen gezondheidsproblemen. Weeg je dier regelmatig, houd portiegroottes in lijn met het advies op de verpakking (aangepast op activiteitsniveau), en wees terughoudend met snacks die snel optellen.

10. Snacks en beloningen

Gebruik snacks bewust, als onderdeel van de dagelijkse calorie-inname, niet als extra bovenop de reguliere maaltijd. Kies bij voorkeur voor gezonde, diersoortgeschikte snacks — verse groente voor konijnen, kleine stukjes gekookt vlees voor honden en katten — in plaats van bewerkte, suikerrijke traktaties.

11. Water: vaak onderschat

Zorg dat vers water altijd en overal beschikbaar is, los van de voerbak. Bij katten stimuleert een drinkfontein vaak een hogere waterinname dan een stilstaande bak — belangrijk voor de nierfunctie op latere leeftijd, aangezien katten van nature al weinig drinken.

MatchMyPet.nl

11b. Voeding en levensfase samengevat

Elke levensfase vraagt om een net iets andere voedingsbalans: groei vraagt om meer energie en eiwit, volwassenheid om onderhoud en stabiliteit, en de senior levensfase om lagere calorie-inname met extra ondersteuning voor gewrichten en organen. Blijf dit periodiek herzien in plaats van levenslang hetzelfde voer aan te houden.

11c. Voedselallergieën en -intoleranties

Voedselallergieën uiten zich vaak niet via de spijsvertering, maar via de huid: aanhoudende jeuk, roodheid of terugkerende oorontstekingen kunnen wijzen op een allergie voor een bepaald eiwit in het voer. Vaststellen gebeurt meestal via een eliminatiedieet onder begeleiding van een dierenarts, niet via zelf uitproberen van verschillende merken.

11d. Voeding als onderdeel van gedragstraining

Voer kan bewust worden ingezet als trainingsmiddel: een deel van de dagelijkse portie gebruiken tijdens trainingsmomenten in plaats van los als beloning erbovenop, voorkomt overvoeding en houdt het dier gemotiveerd tijdens trainingssessies. Puzzelvoerbakken combineren voeding met mentale verrijking en zijn geschikt voor honden, katten en konijnen.

11e. Voeding tijdens ziekte of herstel

Tijdens ziekte of herstel na een operatie kan de voedingsbehoefte van een dier tijdelijk veranderen — sommige dieren hebben juist extra energie nodig om te herstellen, andere hebben tijdelijk aangepast, licht verteerbaar voer nodig. Volg hierin altijd het specifieke advies van je dierenarts in plaats van het gebruikelijke dieet zomaar aan te houden.

11f. Duurzame en verantwoorde voedingskeuzes

Steeds meer eigenaren kijken ook naar de herkomst en duurzaamheid van diervoeding. Let hierbij op dat duurzaamheidsclaims niet ten koste gaan van de voedingswaarde — met name bij katten, die als strikte carnivoren niet zonder voldoende dierlijke eiwitten kunnen, ook niet vanuit goede duurzaamheidsbedoelingen.

12. Veelgestelde vragen

Is graanvrij voer beter voor mijn hond of kat?

Niet per definitie — dit hangt af van individuele gevoeligheden. Bespreek dit met je dierenarts in plaats van te varen op algemene marketingclaims.

Hoeveel keer per dag moet ik mijn konijn voeren?

Hooi moet continu beschikbaar zijn; groente en pellets kun je eenmaal of tweemaal daags aanbieden, verdeeld over de dag.

Kan ik zelf koken voor mijn huisdier in plaats van commercieel voer te gebruiken?

Dit kan, maar vraagt zorgvuldige samenstelling om alle essentiële voedingsstoffen binnen te krijgen — overleg hiervoor met een dierenarts gespecialiseerd in voeding.

13. Wanneer een dierenarts inschakelen

Raadpleeg altijd een dierenarts bij plotselinge gewichtsveranderingen, langdurig verminderde eetlust, herhaaldelijk braken, of bij twijfel over een specifiek dieet vanwege een medische aandoening. Voeding is preventie, maar geen vervanging voor professioneel medisch advies bij bestaande gezondheidsklachten.